

de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
ter info Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

[Redacted]
[Redacted]@minjenv.nl

Datum

17 mei 2024

Ons kenmerk

5480200

Bijlage(n)

0

nota

Overbrengingsmodaliteiten Afghaanse bewakers

1. Aanleiding

Naar aanleiding van een aangenomen motie van het lid Piri c.s en toezeggingen van de ministers van Defensie en Buitenlandse Zaken tijdens het commissiedebat van 26 oktober 2023, zijn modaliteiten verkend om ambassadebewakers, ASG-bewakers en EUPOL-bewakers en tolken alsnog over te brengen naar Nederland. In de bijlage treft u een overzicht aan van de modaliteiten. In deze nota wordt een appreciatie gegeven van de voorstellen. Tevens is van Buitenlandse Zaken een concept kamerbrief ontvangen. Ook hierop treft u een appreciatie en advies aan.

2. Geadviseerd besluit

Met het overzicht is invulling gegeven aan de gevraagde afbakening van de groepen en door de Landsadvocaat een inschatting gemaakt van de juridische risico's. Op basis van deze afbakening kan, mits eenduidig wordt aangetoond dat iemand daadwerkelijk voor Nederland heeft gewerkt, instemming worden overwogen.

Er is echter geen invulling gegeven aan de organisatie van de opvang. Mocht op basis van deze afbakening en weging van de juridische risico's besloten worden tot een regeling, dan is het advies de organisatie van opvang door de werkgevers (BZ/DEF) als absolute voorwaarde te stellen. Ook zou op basis van deze eventuele uitkomst de Kamerbrief (zie groene passage) en bijlagen moeten worden herzien.

3. Kernpunten

Naar aanleiding van het verzoek van de Kamer en de toezeggingen is er voor drie groepen gekeken naar de mogelijkheden om hen alsnog naar Nederland over te brengen.

ASG-bewakers:

Dit zijn de bewakers die werkzaamheden gedaan voor het ministerie van Defensie. De inschatting van defensie is dat het zal gaan om 185 bewakers. Zij moeten tussen 1 augustus 2006 en 1 augustus 2010 tenminste 1 jaar aansluitend voor de Nederlandse missie hebben gewerkt. Zij krijgen nog 24 maanden de tijd om zich te melden en een verzoek om overbrenging te doen. Zie ook het voorstel zoals dat wordt gedaan in bijlage 2.

Appreciatie

Met de voorwaarden zoals deze hierboven zijn verwoord en zijn beschreven in de bijlage, lijkt de groep afgebakend te worden. Ook zal er geen sprake zijn van een open einde waarmee de regeling in tijd beperkt is. Gelet ook op het oordeel van de Landsadvocaat lijken de (juridische) risico's hiermee beperkt te zijn. Een van de voorwaarden is dat vast te stellen moet zijn of betrokkene ook daadwerkelijk voor Nederland heeft gewerkt. Onduidelijk blijft hoe defensie dit wil gaan vaststellen. Uitgaande van het feit dat defensie eenduidig kan vaststellen dat iemand daadwerkelijk tot de doelgroep behoort zou kunnen worden ingestemd met dit voorstel.

Ambassadebewakers

Voor de bewakers die voor de Nederlandse ambassade in Kaboel hebben gewerkt is de groep duidelijk vast te stellen. Het gaat in totaal om 84 bewakers. Zij krijgen eenmalig een aanbod van Buitenlandse Zaken om alsnog naar Nederland te komen. Maken ze hier geen gebruik van dan is de mogelijkheid voorbij. Zie voor meer uitgebreide inzet van Buitenlandse Zaken bijlage 3.

Appreciatie

De modaliteit van Buitenlandse Zaken is duidelijker en scherper gekaderd dan die van Defensie. De (juridische) risico's van deze modaliteit lijken, volgens de visie van de Landsadvocaat, beperkt. Op basis van de beperkte risico's zou kunnen worden ingestemd met dit voorstel.

EUPOL-bewakers en tolken

Op verzoek van de Kamer is ook gekeken naar een modaliteit voor de EUPOL-bewakers en EUPOL-tolken. Ten aanzien van de tolken van de missie is de uitvoering van de motie eenvoudig; voor hen bestaat reeds een overbrengingsmodaliteit – de werkafspraken uit 2014 (tolkenregeling) die in het verleden meerdere malen succesvol is toegepast en een open einde regeling kent. Ten aanzien van de bewakers is de uitvoering van de motie beduidend lastiger; de bewakers van de missie werden op contractor basis door de Afghaanse politie ter beschikking gesteld aan de missie. Doordat deze politiefunctionarissen niet formeel in dienst waren van de missie, zijn zij nooit opgenomen in de personeelsregistratie van de European Union Police Mission (EUPOL) Afghanistan in Brussel. Het ontbreken van een substantiële samenwerkingsrelatie tussen de (individuele) Nederlandse personele bijdrage aan deze Europese missie en de bewakers maakt dat er onvoldoende aanknopingspunten zijn om het in het leven roepen van een separate overbrengingsmodaliteit voor de bewakers te rechtvaardigen.

Asiel en opvang

Van de zijde van Justitie en Veiligheid is regelmatig benadrukt dat de opvang van deze groep – naar inschatting in totaal bijna 1200 personen – voor rekening en de organisatie zou moeten komen van Defensie en Buitenlandse Zaken. Dit met het oog op de werkgeversverantwoordelijkheid en de huidige problematiek in de opvang. In de brief aan de Kamer als ook in bijlage 2 lijkt er van uit te worden gegaan dat de opvang voor rekening van COA komt. Hoewel onduidelijk is wanneer de betrokken personen precies naar Nederland zullen komen is wel duidelijk dat er bij het COA geen plek voor hen zal zijn. Het blijft derhalve aan Defensie en Buitenlandse Zaken om zorg te dragen voor de opvang van deze groep.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
17 mei 2024

Ons kenmerk
5480200

Bijlage

- 1- Tweede Kamerbrief
- 2- Nieuwe voorstel Defensie en visie Landsadvocaat
- 3- Inzet Buitenlandse Zaken
- 4- Inzet Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
17 mei 2024

Ons kenmerk
5480200

Nadere informatie naar aanleiding van het BWO Afghanistan d.d. 5 april 2024.

De betrokken bewindspersonen vroegen in het BWO om nadere informatie over een drietal zaken:

1. alternatief voor open einde karakter regeling Defensie
2. juridische afweging t.a.v. het risico op precedentwerking
3. kostenplaatje opvang (op hoofdlijnen).

Bijgaand de nadere uitwerking.

1. Alternatief voor open einde karakter regeling Defensie

- Het gaat om Afghan Security Guards (ASG) die in de periode van 1 augustus 2006 tot 1 augustus 2010 tenminste één aaneengesloten jaar structureel bewakingswerkzaamheden hebben verricht voor de Nederlandse militaire missie in Afghanistan.
- Hierbij is van belang dat de identiteit en Afghaanse nationaliteit van betrokkenen vast te stellen valt en dat betrokkenen daarnaast aan kunnen tonen dat zij structureel bewakingswerkzaamheden hebben verricht voor de ASG tijdens de Nederlandse militaire missie in Afghanistan.
- Daartoe is een aanvulling op de werkafspraken 2014 opgesteld waarbij tevens (voormalige) ASG-bewakers, die zich nu nog niet hebben gemeld, alsnog een verzoek kunnen indienen om overgebracht te worden naar Nederland.
- Er wordt (zo mogelijk) één aanbod tot overbrenging gedaan.
- Om aanvragen van (voormalige) ASG bewakers op basis van de aanvulling op de werkafspraken 2014 alsnog in te dienen bij het ministerie van Defensie is een redelijke termijn van 24 maanden bepaald. Deze termijn gaat in met de bekendstelling van deze aanvulling met het verschijnen van de Kamerbrief.

Met opmerkingen [REDACTED] : ASG uitgeschreven

Met het afbakenen van de aanvullende regeling wordt aan de (voormalige) ASG-ers geen open einde geboden. Wel wordt een redelijke termijn geboden waarop zij hun verzoek bij het ministerie van Defensie kunnen indienen.

2. Visie landsadvocaat op juridische risico's en precedentwerking

[REDACTED]

De visie van de LA op het voorstel van JenV omtrent EUPOL-bewakers

[REDACTED]

De visie van de LA op het voorstel van BZ omtrent ambassadebewakers

[Redacted]

De visie van de LA op het voorstel van DEF omtrent ASG bewakers

[Redacted]

Visie van de LA in hoeverre deze regelingen precedentwerking kunnen hebben op de bredere asielketen, en specifiek "in hoeverre kunnen mensen in andere landen op grond van de verschillende regelingen voor AFG beroep hierop doen?

[Redacted]

3. Kosten

- Bij deze raming wordt uitgegaan van een aantal van 1250 Afghaanse bewakers. Dit is een ruime schatting van het aantal Afghanen (inclusief kerngezin) op basis van de verwachting van Defensie dat het totaal aantal ASG'ers dat in aanmerking komt voor overbrenging 185 zal zijn, en de door BZ in kaart gebrachte groep ambassadebewakers die in aanmerking zouden komen (maximaal 48).
- **Raming kosten van overbrengen door Defensie (circa 1.000 personen) en BZ (circa 250 personen):**
 - o **Gemiddelde kosten voor kort verblijf in transitland en ticket EUR 2.000 per persoon. Voor 1250 personen bedraagt dit EUR 2.500.000. De kosten worden verspreid over 2024, 2025 en 2026.**
- Raming kosten bij opvang door COA:
 - o Gemiddelde kosten voor de opvang van een asielzoeker zijn EUR 76,60 per dag. Per jaar betekent dit EUR 27.959. Voor 1250 personen betreft dit dus **EUR 34.948.750.**

Met opmerkingen [Redacted] : Toevoeging

- In dit bedrag zitten onder meer de kosten van huisvesting, personeel COA, gezondheidszorg en levensonderhoud.
- N.B. dit gaat uit van reguliere opvang, de kosten voor noodopvang zijn hoger (ongeveer het dubbele?).
- De opvangkosten van het COA die voor het 1e jaar asielopvang worden doorbelast zijn EUR 24.269 voor een reguliere opvangplek, d.w.z. **EUR 30.336.250** voor 1250 personen.

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK / GELIMITEERD

TER INFORMATIE

Datum

11 maart 2024

Opgesteld door

nota

Inzet minister van Buitenlandse Zaken t.b.v.
ambassadebewakers Afghanistan

Inzet minister van Buitenlandse Zaken

Groep ambassadebewakers:

- Een juridisch onverplichte voorgestelde aanpak in het licht van de bijzondere betrokkenheid van Nederland bij Afghanistan, de uitzonderlijke situatie rondom de evacuatie uit Kaboel, de bevindingen van de Commissie Ruys hieromtrent, en het nadrukkelijke verzoek van een Kamermeerderheid t.a.v. deze groep ambassadebewakers.
- Volgende groep in aanmerking laten komen:
 - ambassadebewakers die a) ten tijde van de val van Kaboel in dienst van de externe dienstverlener een Nederlandse ambassadecompound bewaakten, en b) dit al 10 jaar of langer aaneengesloten deden.
 - Met uitzondering van zes personen die ontslagen zijn vanwege diefstal of ongeoorloofd doorgeven van informatie aan de Taliban.
 - Personen die niet meer in Afghanistan aanwezig zijn, komen tevens in aanmerking voor zover zij niet al een legitieme verblijfsstatus in een ander veilig land hebben verkregen.
 - Bij wijze van uitzondering/schrijnend geval:

 - Daarnaast als (hiervan losstaand) schrijnend geval: het kerngezin van
- Totaal zou dit een groep van ongeveer 48 personen betreffen, plus kerngezin naar verwachting rond 240 personen.
- Daadwerkelijke aantal zal lager liggen, aangezien de verwachting is dat niet alle betrokkenen meer in Afghanistan aanwezig zijn, of in aanmerking willen komen onder de geldende voorwaarden (met name de beperking tot kerngezin speelt hierbij mee).
- Deze groep is goed in beeld, vanwege de uitkering van een compensatie/vergoeding ten tijde van het afstoten van de ambassadecompounds in 2021 en 2022.
- Bewakers uit een verder verleden worden niet meegenomen. Dit is in lijn met het huidige beleid t.a.v. lokaal personeel (Kamerbrief van 15 mei 2023) dat medewerkers die niet (meer) in dienst zijn niet onder de in de brief

beschreven verantwoordelijkheid van de Staat schaarst. Het wordt ook niet uitvoerbaar geacht verder terug in de tijd te gaan. De administratie van voorgaande jaren is ten tijde van de val van Kaboel vernietigd, zowel bij de ambassade als bij de externe dienstverlener. Er zijn overigens wel enkele procedures aangespannen geweest door eerdere ambassadebewakers.

Datum
11 maart 2024

Uitvoering

- Voor de uitvoering wordt gebruik gemaakt van de lijst bewakers die voorhanden is. Aangezien deze gebruikt is voor de ontslagvergoedingen, mag aangenomen worden dat deze accuraat is.
- Er komt dus geen open aanmeldingsproces, en er wordt niet getoetst – de mensen die aan de voorwaarden voldoen zijn bekend.
- Via de externe dienstverlener zal met de betrokkenen gecommuniceerd worden dat ze eenmalig in de gelegenheid gesteld worden een verzoek met de benodigde identiteits- en familiegegevens in te dienen binnen een redelijke termijn (3 maanden).
- BZ zal vervolgens zorg dragen voor de overbrenging volgens de bestaande werkwijze.
- Voor een goed verloop van het proces is opvang door COA van belang.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

memo

Uitvoering motie Piri c.s. t.b.v. verkenning overbrenging *European Union Police Mission* (EUPOL) Afghanistan tolken en bewakers + asielpcedure en opvang

Datum
11 maart 2024

Ons kenmerk

Uitvoering motie Piri c.s. betreffende verkenning overbrengingsmogelijkheden tolken en bewakers *European Union Police Mission* (EUPOL) Afghanistan

- Ten aanzien van de tolken van de missie is de uitvoering van de motie eenvoudig; voor hen bestaat reeds een overbrengingsmodaliteit – de Tolkenregeling 2014 (werkafspraken) die in het verleden meerdere malen succesvol is toegepast en een open einde regeling kent.
- Ten aanzien van de bewakers is de uitvoering van de motie beduidend lastiger; de bewakers van de missie werden op *contractor* basis door de Afghaanse politie ter beschikking gesteld aan de missie, op basis van een overeenkomst tussen EUPOL en de Afghaanse nationale politie. Doordat deze politiefunctionarissen niet formeel in dienst waren van de missie, zijn zij nooit opgenomen in de personeelsregistratie van de *European Union Police Mission* (EUPOL) Afghanistan in Brussel.
- Brussel heeft in een separaat archief namenlijsten (incl. functie, rang, foto en handtekening) aangetroffen waar de compensatie voor verrichte bewakingsdiensten aan bewakers van de missie is terug te vinden. Dit betreft de periode 2015-2017. 2015 was het jaar waarin Nederlandse EUPOL functionarissen, na 8 jaar in Afghanistan zijn teruggetrokken uit Afghanistan.
- Hoewel deze namenlijsten iets zeggen over welke bewakers aan de missie verbonden waren, is het vaststellen van een samenwerkingsrelatie tussen Nederlandse functionarissen in de missie en de bewakers vrijwel niet mogelijk en op basis van deze financiële overzichten beperkt tot het jaar 2015.
- Een substantiële samenwerkingsrelatie tussen een (individuele) Nederlandse functionaris in de missie en een bewaker is niet aannemelijk, omdat Nederlandse functionarissen in het kader van hun uitzending niet ter beschikking aan de missie werden gesteld om objecten te bewaken of anderszins betrokkenheid hadden bij bewakingswerkzaamheden.
- Een inventarisatie binnen het netwerk van Nederlandse voormalig missiefunctionarissen onderschrijft dit. Nederland heeft geen *mission security officer* uitgezonden aan de missie.
- Het verrichten van bewakingswerkzaamheden kwam daarnaast ten goede aan de internationale missie in diens geheel, waaraan naast Nederland, 26 andere landen personeel beschikbaar hebben gesteld. De aard van bewakingswerkzaamheden brengt met zich mee dat deze niet te herleiden zijn naar individuele Nederlandse missiegangers.
- Het ontbreken van een substantiële samenwerkingsrelatie tussen de (individuele) Nederlandse personele bijdrage aan deze Europese missie en de bewakers maakt dat er onvoldoende aanknopingspunten zijn om het in het leven roepen van een separate overbrengingsmodaliteit voor de bewakers te rechtvaardigen.

Asielprocedure en opvang in Nederland t.b.v. overbrengingsmodaliteiten Defensie en Buitenlandse Zaken

- In een bewindslidenoverleg in december jl. heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aangegeven dat de ministeries van Buitenlandse Zaken en Defensie, mits zij voornemens zijn om een separate overbrengingsmodaliteit voor hun doelgroepen in het leven te roepen, als voormalige 'werkgevers' vanuit die verantwoordelijkheid, zelf de overbrenging en opvang in Nederland moeten organiseren.
- Tijdens een overleg op 1 februari jl. tussen de directeur Internationale Aangelegenheden (DIA, Defensie), directeur Azië en Oceanië (DAO, Buitenlandse Zaken), directeur Politieel Beleid en Taakuitvoering (PBT, Justitie en Veiligheid) is deze boodschap door de directeur Migratiebeleid (DMB, Justitie en Veiligheid) nogmaals herhaald.
- Daarbij is tevens aangegeven dat bij de behandeling van asielaanvragen rekening met worden gehouden met de reeds aanwezige achterstanden bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Na overkomst naar Nederland kan het nog geruime tijd duren alvorens deze personen een tijdelijke verblijfsvergunning ontvangen.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
11 maart 2024

Ons kenmerk